

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ul. Piłsudskiego 30, 89-620 Chojnice

tel. (0-52) 33-44-480
fax. (0-52) 33-44-481

PCPR.010.8.2017.HK

Chojnice, 16.03.2017 r.

Rada Powiatu
Chojnickiego

Na podstawie art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w załączeniu przedkładam Informację o działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. do wiadomości i wykorzystania.

Z poważaniem:

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Chojnicach
mgr Andrzej Gąsiorowski

Otrzymują:

1. Zarząd Powiatu Chojnickiego
2. a/a

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE W CHOJNICACH
ZA OKRES
OD 01.01.2016 R. DO 31.12.2016 R.

CHOJNICE - MARZEC 2017 R.

1. Wstęp

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, osobom, które nie są w stanie same ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób niezdolnych do pracy z powodu wieku, inwalidztwa i in. przyczyn, a nie mających własnych środków utrzymania ani możliwości korzystania z pomocy rodziny, nie posiadających właściwie zorganizowanej opieki, oraz osób, które przejściowo znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc społeczną organizują zarówno organy administracji rządowej, czyli minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jak i samorządowej, czyli marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie bądź prezydenci miast na poziomie gmin. Realizując zadania pomocy społecznej współpracują oni, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach (PCPR) realizuje zadania powiatu (własne i zlecone) zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.) zadania z zakresu rehabilitacji społecznej finansowane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizowane na rzecz osób z niepełnosprawnością na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2046 ze zm.) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.), ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.) oraz innych ustaw.

PCPR zgodnie z Zarządzeniem Starosty Chojnickiego Nr 64/2011 z dnia 21 października 2011 roku pełni funkcję **organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dla powiatu chojnickiego.**

Niniejsze sprawozdanie, jest obrazem działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach w 2016 roku.

2. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

W oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych realizowanych jest szereg zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy. Natomiast rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym.

Środki na realizację zadań ustawowych pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wysokość środków finansowych przyznanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przypadających według algorytmu na realizację zadań dla Powiatu Chojnickiego w roku 2016 wynosiła **2.662.390 zł.** Wysokość środków finansowych w roku 2015 wynosiła 2.597.251 zł. a w roku 2014 wynosiła 2.572.246 zł.

Dokładne informacje o wysokości środków PFRON w roku 2016 na poszczególne zadania zawiera poniższa tabela.

Lp	Zadania	Wysokość środków
	REHABILITACJA ZAWODOWA realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy	79.790 zł
1.	finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu (Art. 11)	9.790 zł
2.	przyznawanie jednorazowych środków dla osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (Art. 12a)	70.000 zł
3.	udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego (Art. 13)	0
4.	dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę:	
a)	adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy dla tych osób, stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności (Art. 26 ust. 1 pkt 1)	0
b)	adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy (Art. 26 ust. 1 pkt 1b)	0
c)	zakup i autoryzacji oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności (Art. 26 ust. 1 pkt 1c)	0
d)	rozpoznania przez służby medycyny tych potrzeb, o których mowa w pkt. 1-1c ust 1 art. 26 (Art. 26 ust. 1 pkt 2)	0
5.	dokonywanie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy (Art. 26d)	0
6.	dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (Art. 26e)	0
7.	finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych (Art. 40)	0
8.	dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych (Art. 41)	0

	REHABILITACJA SPOŁECZNA realizowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	983.000 zł
9.	dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (Art. 35a ust. 1 pkt 7a)	267.026 zł
10.	dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (Art. 35a ust. 1 pkt 7b)	41.477 zł
11.	dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (Art. 35a ust. 1 pkt 7c)	475.264 zł
12.	dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (Art. 35a ust. 1 pkt 7d)	199.233 zł
13.	dofinansowanie kosztów tworzenia warsztatów terapii zajęciowej (Art. 35a ust. 1 pkt 8)	0
14.	dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza –przewodnika (Art. 35a ust. 1 pkt 7f)	0
15.	zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.	1.599.600 zł
Zadania zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym zgodnie z art. 36		0
	Ogółem	2.662.390 zł

2.1 Rehabilitacja społeczna

Do zadań z zakresu **rehabilitacji społecznej** realizowanych przez PCPR zalicza się:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza –przewodnika
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,

Dofinansowanie do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych

Turnus rehabilitacyjny jako aktywna forma rehabilitacji społecznej połączony jest z elementami wypoczynku. Celem takiej rehabilitacji jest ogólna poprawa sprawności psychofizycznej oraz rozwijanie umiejętności społecznych i kontaktów interpersonalnych. Poniższe zestawienie ilustruje liczbę osób niepełnosprawnych, w tym niepełnosprawne dzieci, które ubiegały się o dofinansowanie ze środków PFRON na powyższy cel oraz wskazuje kwotę wypłaconego dofinansowania, dla tych osób, które otrzymały dofinansowanie i z niego skorzystały.

Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie:

Rok 2014 – 581

Rok 2015 – 508

Rok 2016 - 626

Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie:

Rok 2014 – 319 w tym 28 dzieci

Rok 2015- 248 w tym 26 dzieci

Rok 2016 – 249 w tym 30 dzieci

Ogółem wypłacone dofinansowanie:

Rok 2014 – 249.118 zł

Rok 2015 – 249.010 zł

Rok 2016 – 267.026 zł

**Dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych: architektonicznych,
w komunikowaniu się i technicznych**

Przez barierę w komunikowaniu się należy rozumieć ograniczenia uniemożliwiając lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i przekazywanie informacji.

Likwidacja bariery w komunikowaniu się polega na dofinansowaniu zakupu sprzętu lub urządzenia pozwalającego zminimalizować skutki tych ograniczeń. Ze środków PFRON może być również dofinansowany zakup urządzeń i sprzętu, mającego na celu likwidację bariery technicznej. Bariery techniczne to bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie takiej osoby w społeczeństwie i umożliwić jej prawidłowe funkcjonowanie w codziennym życiu. Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku mieszkalnym osoby niepełnosprawnej oraz jej najbliższym otoczeniu, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania utrudniają swobodę ruchu osoby niepełnosprawnej. Likwidacja tej bariery ma na celu usprawnienie funkcjonowania, jak również, wykonywania podstawowych czynności życiowych, pozwala na integrację społeczną osoby niepełnosprawnej.

W Powiecie Chojnickim w latach 2014-2015 na likwidację barier funkcjonalnych ogółem zostało zawartych pomiędzy starostą a osoba niepełnosprawna **422** umów.

Podpisane umowy opiewały łącznie na kwotę **923.716** zł, w tym:

- likwidacja barier architektonicznych **77** umów na kwotę **335.535 zł**
- likwidacja barier w komunikowaniu się **154** umowy na kwotę **241.044 zł**
- likwidacja barier technicznych **191** umowy na kwotę **347.137 zł**

Szczegółowy rozkład zawartych umów oraz wypłacone dofinansowania PFRON wskazują poniższe zestawienia:

Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie:

Rok 2014 – 288

Rok 2015 – 322

Rok 2016 - 285

Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie:

Rok 2014 – 208 w tym 60 dzieci

Rok 2015 – 123 w tym 17 dzieci

Rok 2016 – 91 w tym 21 dzieci

Ogółem wypłacone dofinansowanie:

Rok 2014 – 425.475 zł

Rok 2015 – 299.007 zł

Rok 2016 – 199.234 zł

Likwidacja barier architektonicznych:

Rok 2014 – liczba zawartych umów 33, kwota wypłacona 121.729 zł

Rok 2015 – liczba zawartych umów 24, kwota wypłacona 137.954 zł

Rok 2016 – liczba zawartych umów 20, kwota wypłacona 75.852 zł

Likwidacja barier w komunikowaniu się:

Rok 2014 – liczba zawartych umów 118, kwota wypłacona 185.571 zł

Rok 2015 – liczba zawartych umów 8, kwota wypłacona 13.994 zł

Rok 2016 – liczba zawartych umów 28, kwota wypłacona 41.479 zł

Likwidacja barier technicznych:

Rok 2014 – liczba zawartych umów 57, kwota wypłacona 118.175 zł

Rok 2015 – liczba zawartych umów 91, kwota wypłacona 147.059 zł

Rok 2016 – liczba zawartych umów 43, kwota wypłacona 147.059 zł

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach sprawuje kontrolę nad wykorzystaniem środków PFRON na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2046 ze zm.) oraz § 14 ust. 2 pkt. 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 926 ze zm.).

Kontrola sprawowana była zgodnie z udzielonym przez Starostę Chojnickiego Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach upoważnieniem do przeprowadzania kontroli realizacji umów w zakresie dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Czynności kontrolne prowadzone zostały w oparciu o zatwierdzony przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach plan kontroli na rok 2016.

Osoby kontrolujące przeprowadziły czynności kontrolne na podstawie upoważnienia wydanego przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy w Chojnicach.

Podczas kontroli pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach sprawdzali prawidłowość wydatkowania środków PFRON.

W przypadku przyznania dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, PCPR przez trzy lata od daty realizacji dofinansowania może przeprowadzić kontrolę Wnioskodawców w zakresie wykorzystania środków z PFRON, w zakresie obejmującym co najmniej 10 % umów zawartych w danym roku. W roku 2016 skontrolowano realizację wszystkich 19 umów w zakresie likwidacji barier architektonicznych oraz 10 umów w zakresie pozostałych barier funkcjonalnych, w tym 2 umowy na likwidację barier w komunikowaniu się i 8 umów na likwidację barier technicznych.

Kontrole miały na celu stwierdzenie czy Wnioskodawca posiada dofinansowany przez PCPR sprzęt oraz czy jest on używany zgodnie z przeznaczeniem. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej jeżeli prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, udokumentują zapewnienie odpowiednich warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków

PFRON. Wniosek o dofinansowanie składa się w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W roku 2015 r. na realizację w 2016 r. wpłynęło 29 wniosków od 11 Stowarzyszeń na kwotę 93.377 zł. W roku 2016 r. udzielono dofinansowania na zorganizowanie 22 imprez na kwotę 41.477 zł.

W roku 2014 r. na realizację w 2015 r. wpłynęło 30 wniosków od 10 Stowarzyszeń na kwotę 84.783 zł. W roku 2015 r. udzielono dofinansowania na zorganizowanie 22 imprez na kwotę 48.466 zł.

W roku 2013r. na realizację w 2014 r. wpłynęło 28 wniosków od 8 Stowarzyszeń na kwotę 58.531 zł. W roku 2014 r. udzielono dofinansowania na zorganizowanie 22 imprez na kwotę 37.834 zł.

W 2016 roku przeprowadzono 1 kontrolę z wydatkowania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na organizację sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

O dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które uzyskały dofinansowanie do w/w przedmiotów z Narodowego Funduszu Zdrowia. Wysokość dofinansowania wynosi do 100% udziału własnego osoby niepełnosprawnej w limicie ceny ustalonym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli taki udział jest wymagany lub 150% sumy kwot limitu, o którym mowa wyżej, wyznaczonego przez Fundusz Zdrowia oraz wymaganego udziału własnego osoby niepełnosprawnej w zakupie tych przedmiotów, jeżeli cena zakupu jest wyższa niż ustalony limit. Z tej formy pomocy do końca grudnia 2016 r. skorzystało 1471 osób na łączną kwotę **449.912,30 zł**. Były to głównie pieluchomajtki, cewniki, worki do zbiórki moczu, wózki inwalidzkie, aparaty słuchowe, protezy kończyn, protezy powietrzne, protezy piersi, obuwie ortopedyczne, pionizatory itd.

Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie:

Rok 2014 – 1657

Rok 2015 – 1690

Rok 2016 - 1556

Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie:

Rok 2014 – 1590, w tym 192 dzieci

Rok 2015 – 1669, w tym 143 dzieci

Rok 2016 – 1471, w tym 120 dzieci

Ogółem wypłacone dofinansowanie:

Rok 2014 – 393.188,15 zł

Rok 2015 – 410.445,79 zł

Rok 2016 – 449.912,30 zł

Dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego

O dofinansowanie zakupu **sprzętu rehabilitacyjnego** mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności i których schorzenie wymaga rehabilitacji danym sprzętem rehabilitacyjnym, potwierdzone aktualnym, ważnym 1 miesiąc od daty wystawienia, zaświadczeniem lekarskim oraz nie przekraczają kryterium dochodowego, który wynosi 50% przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka wspólnego gospodarstwa domowego, a w przypadku osoby samotnej - 65% przeciętnego wynagrodzenia. Dofinansowaniem może być objęty zakup sprzętu rehabilitacyjnego, który w szczególności obejmuje: piłki rehabilitacyjne, piłki do masażu, wałki rehabilitacyjne, rotory do ćwiczeń, rowery rehabilitacyjne stacjonarne, drabinki gimnastyczne, materace gimnastyczne, wanny do hydromasażu. W szczególnych i uzasadnionych przypadkach, dofinansowaniem mogą być objęte zakupy sprzętu rehabilitacyjnego, nie wymienione w katalogu. Wysokość dofinansowania wynosi do 80% kosztów sprzętu rehabilitacyjnego z tym, że wysokość dofinansowania nie może przekraczać kwoty pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Wnioskodawca zobowiązany jest do zadeklarowania udziału środków własnych w wysokości stanowiącej minimum 20% ceny brutto sprzętu rehabilitacyjnego. Przy rozpatrywaniu wniosku bierze się pod uwagę: całkowity koszt zakupu urządzenia, stopień i rodzaj niepełnosprawności, średni dochód na członka rodziny, deklarowany udział własny ponad 20% wartości zadania, możliwość dofinansowania z innych źródeł niż Fundusz, wcześniejsze korzystanie przez Wnioskodawcę ze środków PFRON na sprzęt rehabilitacyjny i na inne cele ustawowe.

W roku 2016 udzielono dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego **37** osobom niepełnosprawnym na kwotę **25.351,89 zł**. Dofinansowywano najczęściej rowery rehabilitacyjne, orbitreki, materace gimnastyczne, wałki, rotory.

Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie:

Rok 2014 – 44

Rok 2015 – 51

Rok 2016 – 46

Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie:

Rok 2014 – 32, w tym 5 dzieci

Rok 2015 – 29, w tym 5 dzieci

Rok 2016 – 37, w tym 4 dzieci

Ogółem wypłacone dofinansowanie:

Rok 2014 – 24.954,93 zł

Rok 2015 – 28.675,20 zł

Rok 2016 – 25.351,89 zł

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach sprawuje kontrolę nad wykorzystaniem środków PFRON na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2046 ze zm.) oraz § 14 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 926 ze zm.).

Kontrola sprawowana była zgodnie z udzielonym przez Starostę Chojnickiego Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach upoważnieniem do przeprowadzania kontroli realizacji umów w zakresie dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Czynności kontrolne prowadzone były w oparciu o zatwierdzony przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach plan kontroli na rok 2016.

Osoby kontrolujące przeprowadziły czynności kontrolne na podstawie upoważnienia wydanego przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy w Chojnicach.

Podczas kontroli pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach sprawdzali prawidłowość wydatkowania środków PFRON.

W przypadku przyznania dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego przez trzy lata od daty realizacji dofinansowania można przeprowadzić kontrolę Wnioskodawców w zakresie wykorzystania środków z PFRON, w zakresie obejmującym co najmniej 10 % umów zawartych w danym roku. W roku 2016 skontrolowano 3 umowy o dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

Kontrole miały na celu stwierdzenie czy Wnioskodawca posiada dofinansowany przez PCPR sprzęt oraz czy jest on używany zgodnie z przeznaczeniem. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Dofinansowanie kosztów działalności WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Na terenie Powiatu Chojnickiego działają trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej:

- WTZ w Czersku – mieszczące się na ul. Pomorskiej 10, prowadzone przez Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych. Swoją działalność rozpoczął w marcu 2001 r. W zajęciach uczestniczy 30 osób.
- WTZ w Chojnicach - mieszczące się na ul. Przemysłowej 3a, prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Chojnicach. Swoją działalność rozpoczął w grudniu 2003 r. W zajęciach uczestniczy 40 osób.
- WTZ w Brusach – mieszczące się na ul. Armii Krajowej 1, prowadzone przez Gminę Brusy. Swoją działalność rozpoczął w grudniu 2009 r. W zajęciach uczestniczy 30 osób.

Warsztaty Terapii Zajęciowej przeznaczone są dla osób niepełnosprawnych, dla których orzeczono niezdolność do pracy, a które zakwalifikowane zostały do rehabilitacji w formie terapii zajęciowej. Zajęcia w warsztatach trwają 7 godzin dziennie i 35 godzin tygodniowo.

W ramach prowadzonych zajęć działają pracownie: plastyczna, stolarska, krawiecko – rękodzielnicza, artystyczno - teatralna, ekologiczno - turystyczna, gospodarstwa domowego, literacko - artystyczna, małej poligrafii, małych form plastycznych, ogrodniczo - bukieciarska, rękodzieła artystycznego, aktywności życiowej i aktywizacji zawodowej.

Wszyscy uczestnicy posiadają orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem dotyczącym terapii zajęciowej.

Podział w zależności od rodzaju niepełnosprawności wygląda następująco (2014/2015/2016):

01 – U 49/52/**58** uczestników,

02 – P 11/12/**11** uczestników,

Niepełnosprawność sprzężona 35/36/**31** uczestników.

Jak obrazuje przedstawione wyżej zestawienie najliczniejszą grupą są uczestnicy z niepełnosprawnością intelektualną. Powodem tego jest fakt, iż osoby z tą niepełnosprawnością rokują najlepsze efekty terapii prowadzonej w warsztatach.

W zależności od stopnia niepełnosprawności uczestnicy dzielą się następująco (2014/2015/2016):

- stopień znaczny – 55/57/**59** uczestników,

- stopień umiarkowany – 40/43/**41** uczestników.

Warsztaty w latach 2014/2015/2016 opuściło odpowiednio 3/5/3 uczestników.

Koszt rocznego utrzymania uczestnika w latach 2014/2015/2016 r. wyniósł odpowiednio: 16.531,23zł/16.321,44 zł/**17.774zł**, z czego 90 % tej kwoty stanowi dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych natomiast pozostałe 10 % pozyskano ze środków Starostwa Powiatowego w Chojnicach oraz z innych źródeł. Dochód jaki uzyskiwały warsztaty ze sprzedaży produktów i usług wykonanych przez uczestników w latach 2014/2015/2016 r. wyniósł odpowiednio: 8.667,00/16.619,85/**22.930 zł**. Środki te zostały przeznaczone na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną.

Na podstawie art. 10b ust. 6a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2046 ze zm.) oraz § 22 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. Nr 63, poz. 587) oraz upoważnienia Starosty Powiatu Chojnickiego nr OR.0770.50.2016 z dnia 30 marca 2016 r. przeprowadzono odpowiednio następujące kontrole warsztatów:

1. WTZ w Brusach – w dniach: 23-30.05.2016 r.
2. WTZ w Czersku – w dniach: 04-08.07.2016 r.
3. WTZ w Chojnicach – w dniach: 05-09.09.2016 r.

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowości kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu
- ważności posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nim wskazań
- prawidłowości prowadzonej dokumentacji dotyczącej:
 - uczestników
 - działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności rady programowej
 - współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników
- prawidłowości w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu
- zgodności postanowień umowy ze stanem faktycznym
- zgodności organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz umową
- prawidłowości realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji
- prawidłowości wykorzystania środków Funduszu

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak podpisów opiekunów prawnych na oświadczeniach składanych przez osobę ubezwłasnowolnioną całkowicie

- brak wymaganej ilości instruktorów terapii zajęciowej na części posiedzeń Rady Programowej Warsztatu (*brak podpisów*)
- brak dokumentacji dotyczącej corocznej wizyty w miejscu zamieszkania dla niektórych uczestników
- nadmierne uogólnienie i brak indywidualizacji Indywidualnych Programów Rehabilitacji dla części uczestników Warsztatu

Powyższe uchybienia poprawiono już w trakcie przeprowadzenia kontroli.

Poważniejszym mankamentem występującym w WTZ w Czersku (*od początku jego istnienia*), są bariery architektoniczne w postaci dwóch rzędów schodów, które uczestnicy codziennie muszą pokonywać aby dostać się do swoich pracowni. Jest to szczególnie uciążliwe dla osób poruszających się na wózkach. W roku 2009 zakupiono transporter schodowy, który w znacznym stopniu podniósł bezpieczeństwo i komfort poruszania się po schodach tym osobom.

Jednostka organizacyjna WTZ w Czersku nie ustaje w staraniach, mających na celu likwidację tej bariery, jednak koszt budowy windy lub platformy przychodowej jest dla Stowarzyszenia Rodziców i Opiekunów Działających na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych w Czersku zbyt dużym wyzwaniem finansowym.

2.2 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Do zadań z zakresu **rehabilitacji zawodowej** realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy zalicza się:

- a) przyznawanie jednorazowych środków dla osób niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej
- b) finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu

W roku 2016 Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach dysponował środkami PFRON w wysokości **79.790** złotych na realizację powyższych programów.

Środki na działalność gospodarczą albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dla osób niepełnosprawnych

W 2016 roku dofinansowanie przyznano 2 osobom niepełnosprawnym na kwotę 70.000 zł na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W 2015 roku dofinansowanie przyznano 3 osobom niepełnosprawnym na kwotę 85.000 zł na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

W 2014 roku dofinansowanie przyznano 1 osobie niepełnosprawnej na kwotę 28.000 zł na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy dla osób Niepełnosprawnych

W 2016 roku środki z tego programu zostały wykorzystane na staż dla 1 osoby poszukującej pracy zarejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach w kwocie 9.790 zł.

W 2015 roku środki z tego programu zostały wykorzystane do przeprowadzenia badań lekarskich stwierdzających brak przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia stażu przez 2 beneficjentów i do podjęcia działalności gospodarczej 1 beneficjenta w kwocie łącznej 145 zł. Środki zostały przeznaczone również na staż dla 3 osób poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach w kwocie 7.717 zł. Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano 7.862 zł.

W 2014 roku środki z tego programu zostały wykorzystane do przeprowadzenia badań lekarskich stwierdzających brak przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia stażu przez 2 beneficjentów w kwocie 60 zł. Środki zostały przeznaczone również na staż dla 2 osób poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach w kwocie 8.962 zł. Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano 9.022 zł.

3. Programy PFRON wspierające rehabilitację zawodową i społeczną

3.1 Program Wyrównywania różnic między regionami III.

Jest to program Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, skierowany jest do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia, leżących w województwach zagrożonych marginalizacją. Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie

w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej. Ze środków przeznaczonych na realizację programu udzielona może być pomoc w ramach:

obszaru B – likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych, środowiskowych domach samopomocy realizujących zadania w obiektach wybudowanych na podstawie pozwolenia na budowę wydanego przed dniem 01.01.1995 r., w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania.

obszaru D – likwidacja barier transportowych, Beneficjentami obszaru mogą być **organizacje pozarządowe i gminy** prowadzące placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz **warsztaty terapii zajęciowej**.

W 2016r. złożyliśmy wnioski na 2 projekty w obszarze D oraz 2 projekty w obszarze B. Dofinansowanie otrzymały wszystkie 4 projekty.

W ramach likwidacji bariery transportowej:

1. bus do przewozu osób niepełnosprawnych dla Stowarzyszenia na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Ty i Ja” w Brusach prowadzącego Warsztat Terapii Zajęciowej na kwotę **80.000,00 zł**
2. bus do przewozu osób niepełnosprawnych dla Gminy Miejskiej Chojnice prowadzącej Środowiskowy Dom Samopomocy na kwotę **80.000,00 zł**

W ramach likwidacji barier w zakresie poruszania się dofinansowanie otrzymały:

1. Gmina Miejska Chojnice na dostosowanie budynku Gimnazjum nr 1 w Chojnicach do potrzeb osób niepełnosprawnych na kwotę **150.000,00 zł** (projekt w trakcie realizacji)
2. Przedszkole Niepubliczne „Bajka” na budowę pochylni podjazdowej dla osób niepełnosprawnych na kwotę **17.628,94 zł**

W 2014r. zrealizowaliśmy 1 projekt w obszarze D na kwotę **80.000,00 zł**

1. Projekt Gminy Czersk - Likwidacja barier transportowych w poruszaniu się osób niepełnosprawnych w Gminie Czersk przez zakup mikrobusa dla Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czersku na kwotę **80.000,00 zł**

W 2013r. zrealizowaliśmy 2 projekty w obszarze B na kwotę **14.111,04 zł**

1. Projekt Gminy Czersk Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Czersku - Likwidacja barier w poruszaniu się osób niepełnosprawnych poprzez zakup schodolazu dla Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Czersku na kwotę 7 055,52 zł
2. Projekt Gminy Czersk Szkoły Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka w Czersku - Likwidacja barier w poruszaniu się osób niepełnosprawnych poprzez zakup schodolazu dla Szkoły Podstawowej nr 1 im. Janusza Korczaka w Czersku na kwotę 7 055,52 zł

3.2 Pilotażowy Program celowy: „Aktywny Samorząd”

Podstawą prawną uruchomienia i realizacji programu jest art. 47 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046, ze zm.). Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

W 2016 roku w programie realizowaliśmy następujące formy wsparcia:

Obszar A zadanie 1 – **pomoc w zakupie montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,**

Liczba osób ubiegających się: 2

Liczba osób , które otrzymały dofinansowanie: 2

Wyplacono dofinansowania na kwotę: 8.245 zł

Obszar A zadanie 2 – **pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kat.B**

Liczba osób ubiegających się: 5

Liczba osób , które otrzymały dofinansowanie: 5

Wyplacono dofinansowania na kwotę: 6.610,75 zł

Obszar B zadanie 1 – **pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogr.,**

Liczba osób ubiegających się: 32

Liczba osób , które otrzymały dofinansowanie: 26

Wyplacono dofinansowania na kwotę: 97.453 zł

Obszar C zadanie 2 – **pomoc w utrzymaniu sprawności tech. posiadanego wózka inwal. o napędzie elektrycznym**

Liczba osób ubiegających się: 14

Liczba osób , które otrzymały dofinansowanie: 13

Wyplacono dofinansowania na kwotę: **22.732 zł**

Obszar C zadanie 3 – **pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,**

Liczba osób ubiegających się: **1**

Liczba osób , które otrzymały dofinansowanie: **1**

Wyplacono dofinansowania na kwotę: **20.000 zł**

Obszar C zadanie 4 – **pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,**

Liczba osób ubiegających się: **2**

Liczba osób , które otrzymały dofinansowanie: **2**

Wyplacono dofinansowania na kwotę: **10.284 zł**

Obszar D – **pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej**

Liczba osób ubiegających się: **14**

Liczba osób , które otrzymały dofinansowanie: **13**

Wyplacono dofinansowania na kwotę: **20.476 zł**

Moduł II

pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym,

Liczba osób ubiegających się: **83**

Liczba osób , które otrzymały dofinansowanie: **79**

Wyplacono dofinansowania na kwotę: **159.307 zł**

Ogółem w **2016 r.** o środki w tym programie ubiegało się **153** beneficjentów, otrzymało **141** na kwotę **327.107,75 zł.**

Termin rozliczenia środków finansowych przekazanych na realizację programu w 2016 roku nastąpi do 15 kwietnia 2017 r.

W 2016 roku przeprowadzono **11** kontroli z wydatkowania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Programu Aktywny samorząd.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2015 roku o środki w programie ubiegało się 117 beneficjentów, otrzymało 111 na kwotę 325.796,00 zł.

W 2014 roku o środki w programie ubiegało się 157 beneficjentów, otrzymało 148 na kwotę 449.999,00 zł.

4. Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach

Na terenie Powiatu Chojnickiego znajduje się Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych. Od marca 2005 r. jest on umiejscowiony w kompleksie budynków Szpitala Specjalistycznego się na ul. Leśnej 12 w Chojnicach.

Organem prowadzącym jest Zarząd Powiatu Chojnickiego, który decyzją Wojewody Pomorskiego nr 24/2006 z dnia 29 listopada 2006 r. otrzymał bezterminowe pozwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej przeznaczonego dla stu czterech osób przewlekle psychicznie chorych. Oznacza to że zostały spełnione warunki świadczenia usług na poziomie obowiązującego standardu, określonego w art. 55 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Powyższa decyzja została zmieniona decyzją nr PS-IV.9423.2.2.2012 z dnia 2 kwietnia 2012 r., na mocy której Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach posiada 108 miejsc dla mieszkańców przewlekle psychicznie chorych.

W latach 2014 - 2016, na dzień 31 grudnia w Domu pomocy Społecznej w Chojnicach przebywały osoby przewlekle psychicznie chore odpowiednio (2014/2015/2016):

- 32/28/27 osób przebywających na podstawie decyzji wydanej przed 1 stycznia 2004 r. (tzw. „stare zasady”),
- 76/81/81 osób przebywających na podstawie decyzji wydanej po 1 stycznia 2004 r. (tzw. „nowe zasady”),

Podział mieszkańców wg wieku wyglądał następująco (2014/2015/2016):

- 15/15/15 osób w wieku od 19 do 40 lat,
- 43/44/41 osób w wieku od 41 do 60 lat,
- 35/37/38 osób w wieku od 61 do 74 lat,
- 15/13/14 osób w wieku powyżej 74 lat,

Podział mieszkańców wg przynależności do powiatów kierujących wyglądał następująco (2014/2015/2016):

- 35/34/34 - p. Chojnicki	- 13/16/17 - p. Gdański,
- 4/4/4 - p. Bydgoski,	- 4/2/1 - p. Łęborski,
- 4/4/4 - p. Sępoleński,	- 7/7/6 - p. Sopotki,
- 2/2/2 - p. Żniński,	- 7/7/7 - p. Słupski,
- 5/5/5 - p. Człuchowski,	- 5/5/5 - p. Szczecinecki,
- 4/4/4 - p. Bytowski,	- 2/2/2 - p. Białogardzki,
- 2/2/2 - p. Szczeciński,	- 1/1/1 - p. Kartuski,
- 3/3/3 - p. Wejherowski,	- 1/1/1 - p. Złotowski,
- 1/1/1 - p. Koszaliński,	- 1/11 - p. Gdyński,
- 1/1/1 - p. Nowy Dwór Gd.,	- 0/1/1 - p. Świecki,
- 1/1/1 - p. Brodnicki,	- 0/2/2 - p. Toruński
- 1/1/1 - p. Starogard Gd.,	- 0/0/1 - p. Pruszcz Gd.

Odeszło z DPS w Chojnicach w latach 2014/2015/**2016** odpowiednio 4/8/6 osoby, a nowe miejsca znalazło 5/9/5 osób. Na miejsce w domu pomocy społecznej oczekiwało 23/23/**25** osób wg stanu na dzień 31 grudnia.

Na podstawie art. 112 ust. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 2012, poz. 964), a także na podstawie upoważnienia nr OR.0770.48.2016 z dnia 21 marca 2016 r. wydanego przez Starostę Chojnickiego, przeprowadzono w dniach 12 - 13 grudnia 2016 r. kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej w Chojnicach.

Zakres kontroli obejmował:

- regulacje prawne funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej
- realizacja usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i terapeutycznych w Domu Pomocy Społecznej
- standardy usług świadczonych przez Domu Pomocy Społecznej
- częstotliwość spotkań mieszkańców z psychologiem i psychiatrą
- terapia zajęciowa prowadzona z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej
- wskaźniki w zakresie wyżywienia i organizacji posiłków
- zakres współpracy z rodzinami mieszkańców Domu Pomocy Społecznej

- wskaźniki zatrudnienia w zespole terapeutyczno-opiekuńczym
- organizacja zajęć terapeutycznych
- prowadzenie dokumentacji i realizacja Indywidualnych Planów Wsparcia
 - dokumentacja osobowa mieszkańca DPS
 - Zespół Terapeutyczno – Opiekuńczy
 - Indywidualne Plany Wsparcia
 - Procedury postępowania w DPS
- prowadzenie depozytów mieszkańców Domu Pomocy Społecznej
- ocena kontrolowanej działalności Domu Pomocy Społecznej w Chojnicach

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach prawidłowo realizuje usługi zgodnie ze standardem określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 2012, poz. 964) oraz przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.). Dom działa również w oparciu o przyjęty przez Zarząd Powiatu Chojnickiego Regulamin Organizacyjny oraz nadany Statut dla Domu Pomocy Społecznej w Chojnicach a także wg wytycznych zawartych w procedurach postępowania opracowanych dla określonych sytuacji. Na uwagę zasługują starania pracowników Domu mobilizujące mieszkańców do podejmowania działań, uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych i szeroko rozumianej integracji. W celu przełamania poczucia izolacji i monotonii życia pracownicy Domu organizują różne spotkania kulturalne, sportowe i rekreacyjne mające na celu współpracę oraz zacieśnienie więzi między mieszkańcami jak i środowiskiem lokalnym.

Podsumowując kontrolę w Domu Pomocy Społecznej w Chojnicach stwierdza się, że w zakresie tematyki objętej kontrolą nie zachodzi konieczność wydania zaleceń pokontrolnych.

Średni koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w latach 2014/2015/**2016** wynosił odpowiednio 3 176,00/3 307,00/**3 450,00 zł**

5. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza

Świadczenia w pieczy zastępczej

Zgodnie z założeniami ustawy formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- rodziny zastępcze spokrewnione,
- rodziny zastępcze niezawodowe,
- rodziny zastępcze zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne,
- rodzinne domy dziecka.

Na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka przysługuje:

- świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania – 1 000,00 zł lub 660,00 zł,
- dodatek nie niższy niż kwota 200,00 zł miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Ponadto wypłacane są następujące świadczenia:

- wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,
- wynagrodzenia dla osób zatrudnionych do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich,
- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka,
- świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo,
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo,
- utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym prowadzona jest rodzina zastępcza zawodowa lub rodzinny dom dziecka, w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, opał, wodę, gaz, odbiór

- nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanymi z kosztami eksploatacji, obliczonymi przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej,
- pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzona jest rodzina / zastępcza zawodowa lub rodzinny dom dziecka.

Na w/w cel w 2016 roku łącznie wydatkowano kwotę **3.696.639,47 zł**.

Poniżej analiza wydatkowania przedmiotowej kwoty:

1. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka świadczenia na dzieci ogółem

liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach (stan na 31.12.2016 r.) – **239**

kwota świadczeń – **2.708.070,41 zł**

w tym:

a) rodziny spokrewnione (dziadkowie i rodzeństwo dziecka)

liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach (stan na 31.12.2016 r.) – **80**

kwota świadczeń – **675.264,44 zł,**

b) rodziny niezawodowe (dalsze spokrewnienie oraz rodziny obce)

liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach (stan na 31.12.2016 r.) – **74**

kwota świadczeń – **918.623,50 zł,**

c) rodziny zastępcze zawodowe (8 rodzin):

liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach (stan na 31.12.2016 r.) – **25**

kwota świadczeń na dzieci – **347.378,38 zł,**

d) rodzinne domy dziecka (10 rdd):

liczba dzieci umieszczonych w tych rodzinach (stan na 31.12.2016 r.) – **60**

kwota świadczeń na dzieci – **766.804,09 zł**

Świadczenia na dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2013-2016

Rok	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzinny dom dziecka
2013	648 120 zł	987 537 zł	362 966 zł	622 029 zł
2014	664 559 zł	919 671 zł	373 304 zł	743 844 zł
2015	675 607 zł	924 802 zł	390 427 zł	711 780 zł
2016	675 264 zł	918 624 zł	347 378 zł	766 804 zł

2. Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka:

54 świadczenia na kwotę 6.100,00 zł

3. Świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo:

20 świadczeń na kwotę 14.850,00 zł

4. Utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym prowadzona jest rodzina zastępcza zawodowa lub rodzinny dom dziecka:

44 świadczenia na kwotę 142.018,33 zł

5. Pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzona jest rodzina zastępcza zawodowa lub rodzinny dom dziecka:

1 świadczenie na kwotę 1.620,00 zł

6. Wynagrodzenia w łącznej kwocie 715.738,17 zł w tym:

♦ dla prowadzących rodzinne domy dziecka:

315.090,88 zł

♦ dla rodziny zastępczych zawodowych 186.139,61 zł w tym:

pogotowie rodzinne – 34.536,77 zł

♦ dla osób zatrudnionych do pomocy nad dziećmi i przy pracach gospodarskich (11 osób)

- w rodzinnych domach dziecka (9 osób): 81.258,18 zł,

- w rodzinie zastępczej zawodowej i niezawodowej (2 osoby): 8.000,00 zł.

♦ **wynagrodzenie wraz pochodnymi dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (1 pelen etat i 2 umowy zlecenia) 90.808,72 zł, w tym:**

- etat (44.051,62 zł),
- 3 umowy zlecenia 46.757,10 zł.

♦ **wynagrodzenia dla psychologów: 34.440,78 zł, w tym:**

- etat: 27.690,78 zł,
- umowa zlecenie: 6.750,00 zł

7. Szkolenia, zakupy materiałów szkoleniowych: 9.234,18 zł.

8. Wydatki na dzieci z terenu powiatu chojnickiego przebywające w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, za które powiat ponosi koszty utrzymania:

kwota świadczeń **99.008,38 zł** na 9 dzieci (w 2015 r.- 102.386,44 zł na 8 dzieci)

Dzieci z innych powiatów przebywające w rodzinach zastępczych na terenie powiatu chojnickiego, za które powiaty te mają obowiązek ponosić koszty utrzymania:

56 dzieci - kwota świadczeń **735.699,67 zł** (w 2015 r. 49 dzieci - kwota świadczeń 680.399,49 zł)

Na mocy art. 191 ust. 9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **gmina** właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka, a także wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, odpowiednio w wysokości 10% wydatków w pierwszym roku pieczy, 30% w drugim roku i 50% w następnych latach.

W 2016 r. powiat chojnicki otrzymał z powyższego tytułu następujące środki:

- od MOPS Chojnice kwota **307.129,44 zł** (w 2015 r.- 235 701,23 zł),
- od MGOPS Czersk kwota **133.658,71 zł** (w 2015 r.- 128 537,10 zł),
- od GOPS Chojnice kwota **36.076,28 zł** (w 2015 r.- 19 615,41 zł),
- od MGOPS Brusy kwota **11.493,87 zł** (w 2015 r.- 8 756,48 zł).

W związku z brakiem placówek opiekuńczo – wychowawczych w naszym powiecie, aby wykonywać orzeczenia sądu w tym zakresie konieczne było szukanie miejsc w placówkach

na terenie innych powiatów. W ciągu 2016 r. przebywało w nich razem **23** wychowanków.
Na dzień **31.12.2016 r.** w placówkach przebywało **18** wychowanków.

Ilość wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych w latach 2014-2016 z podziałem na powiaty, w których mieszczą się placówki

Rok	Powiat Człuchowski	Powiat Nakielski	Powiat Tucholski	Powiat Kościerski	Powiat Wejherowski	Powiat Chelmiński
2014	12	2	3	1	1	1
2015	14	2	5	-	1	-
2016	15	2	4	1	1	-

Dotacja rodzina 500+

Począwszy od 1 kwietnia 2016 r., zgodnie z art. 80 ust. 1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie zastępczej oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka, na każde umieszczone dziecko w wieku do 18. roku życia, przysługuje dodatek wychowawczy w kwocie 500,00 zł. Dodatek wychowawczy finansowany jest w całości ze Skarbu Państwa. W roku 2016 r. wypłacono **1.811** świadczeń na kwotę **904.297,84 zł**.

Pozyskiwanie dodatkowych źródeł finansowania pieczy zastępczej w powiecie

W 2016 r. PCPR zrealizował projekt konkursowy ze środków **Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** w ramach programu z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną:
„Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”

- wartość projektu: **83.928,66 zł**
- kwota dofinansowania: **24.282,00 zł**
- wielkość środków własnych: **59 646,66 zł**

Celem projektu było sfinansowanie wynagrodzenia dla 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (1 na umowę o pracę, 3 na umowę zlecenie) w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

Działaniami koordynatorów objęto 66 rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, w których przebywało 168 dzieci. W stosunku do pozostałych rodzin, zadania w tym zakresie realizowali specjaliści pracy z rodziną.

Do zadań koordynatora należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej,
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku,
- pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
- zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom z rodzinnych form pieczy zastępczej.

Postępowania administracyjne w sprawie ustalenia odpłatności od rodziców biologicznych z pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016 poz. 575 ze zm.) zobowiązuje rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do ponoszenia comiesięcznych opłat w wysokości:

- 1) przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 - przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka;
- 2) średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Rada powiatu określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Starosta Chojnicki na wniosek lub z urzędu uwzględniając uchwałę Nr XI/115/2015 Rady Powiatu

Chojnickiego z dnia 26.11.2015 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, może umorzyć w całości lub części łącznie z odsetkami, odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty lub odstąpić od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W 2016 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach prowadziło postępowanie administracyjne w sprawach, które zakończyły się wydaniem:

- 7 decyzji ustalających odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej,
- 115 decyzji odstępujących od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w tym:
 - 102 decyzje odstępujące od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej.
 - 13 decyzje odstępujące od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- 3 decyzji umarzających zadłużenie z tytułu przebywania dziecka w rodzinie zastępczej.

Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci pozostających w pieczy zastępczej

Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu, zobowiązanego do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, jest zobligowany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok, zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2016 poz. 575 ze zm.)

W 2016 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach wytoczył w imieniu małoletnich dzieci przebywających w pieczy 15 powództw alimentacyjnych.

6. Kontrole w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka

Zgodnie z art. 38b ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej odbywały się kontrole w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka z ramienia zarządu powiatu. Uchwałą Nr 100/2015 Zarządu Powiatu Chojnickiego z dnia 12.08.2015r. upoważnionym do przeprowadzania kontroli został Dyrektor PCPR

w Chojnicach, który do przeprowadzania kontroli upoważnił ponadto dwóch pracowników PCPR.

Zgodnie z planem kontroli na 2016r. przeprowadzono kontrole w:

- 2 rodzinnych domach dziecka,
- 1 rodzinie zastępczej niezawodowej.

Z przeprowadzonych kontroli sporządzono arkusz kontrolny, protokół z kontroli oraz zalecenia pokontrolne. W dwóch kontrolach nie wydano zaleceń pokontrolnych. Natomiast w jednym przypadku zalecenia dotyczyły: poprawy warunków lokalowych, poprzez remont i rozbudowę (planowanych przez rodzinę) oraz przy wychowawczej z dziećmi sprawiającymi szczególne trudności w tym zakresie.

7. Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Usamodzielnienie jest procesem wprowadzającym wychowanka do podjęcia samodzielnego życia. W zależności od indywidualnej sytuacji życiowej proces ten może trwać do kilku lat. Proces usamodzielnienia obejmuje osoby, które osiągnęły pełnoletność w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo wychowawczej, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, zakładzie poprawczym. Na rzecz tych osób świadczona jest pomoc mająca na celu ich życiowe usamodzielnienie oraz integrację ze środowiskiem.

Formy pomocy dla usamodzielnianych wychowanków:

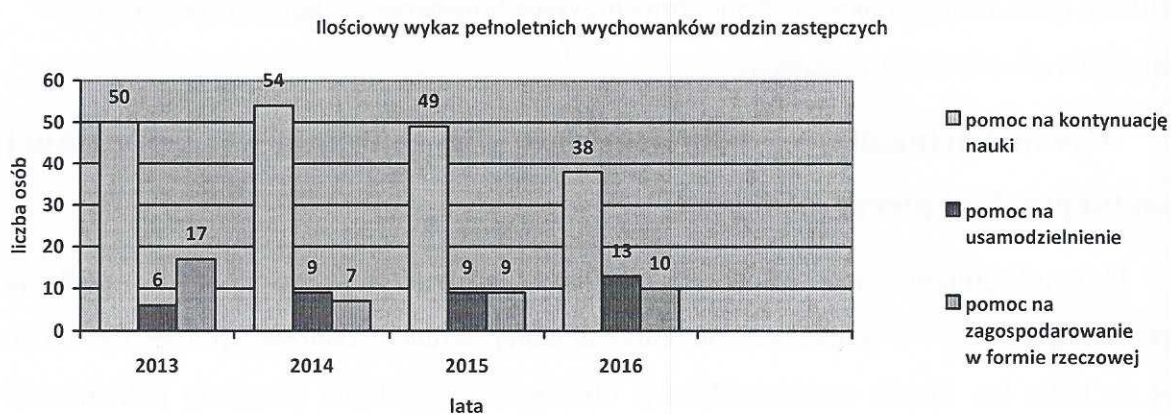
1. Pomoc pieniężna:
 - pomoc na kontynuowanie nauki,
 - pomoc na usamodzielnienie,
 - pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.
2. Inne formy pomocy:
 - pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
 - pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.
3. Zapewnia się także pomoc prawną i psychologiczną.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie po spełnieniu przez pełnoletniego wychowanka określonych warunków zawartych w obowiązujących przepisach udziela pomocy w określonej wysokości.

Na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach w roku 2016 z form pomocy skierowanych do pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych oraz placówek skorzystało 47 osób.

Porównując rok 2016 z latami 2013-2015 można zauważyć spadek liczby pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze korzystających z pomocy na kontynuowanie nauki, natomiast liczba przyznanej pomocy na usamodzielnienie i na zagospodarowanie wzrosła. W porównaniu z latami poprzednimi w roku 2016 wzrosła ilość wychowanków placówek opiekuńczo- wychowawczych korzystających ze wsparcia .

Szczegółowe dane przedstawiają poniższe wykresy.

Wydatki poniesione przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach na pomoc pełnoletnim wychowankom w roku 2016 kształtują się następująco:

1) dla wychowanków z rodzin zastępczych

- pomoc na kontynuację nauki 155 251,11 zł
- pomoc na usamodzielnienie 67 893,33 zł
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej 15 000,00 zł

2) dla wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych

- pomoc na kontynuację nauki 18 730,64 zł
- pomoc na usamodzielnienie 8 322,00 zł
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej 1 500,00 zł

3) dla wychowanków z młodzieżowych ośrodków wychowawczych

- pomoc na kontynuację nauki 4 132,80 zł
- pomoc na usamodzielnienie 5 166,00 zł
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej 5 166,00 zł

4) dla wychowanków z specjalnych ośrodków szkolno - wychowawczych

- pomoc na kontynuację nauki 9 815,40 zł
- pomoc na usamodzielnienie 5 166,00 zł
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej 4 500,00 zł

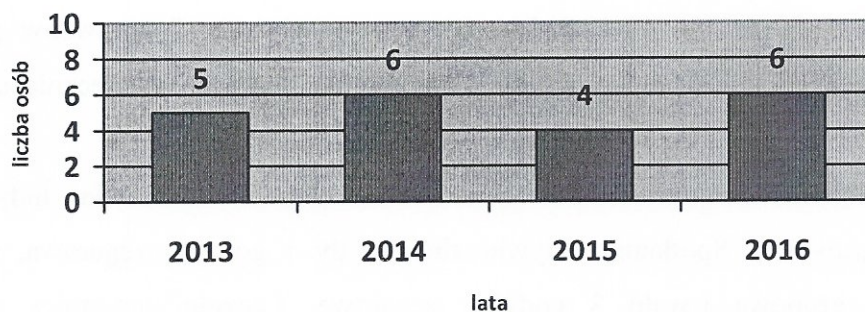
8. Mieszkanie chronione

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach w 2009 roku pozyskało od Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Chojnicach mieszkanie z przeznaczeniem dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych, którzy nie mają możliwości uzyskania mieszkania oraz nie mają szans na powrót do domu rodzinnego. Z mieszkania korzystać może jednocześnie 6 osób.

W roku 2016 w mieszkaniu przebywało łącznie 6 wychowanków. Koszt utrzymania mieszkania (czynsz i media) wyniósł 19 680,12 zł. Wychowankowie ponoszą częściowe koszty z tytułu użytkowania mieszkania. Opłata ta jest ustalana w zależności od sytuacji dochodowej wychowanka.

W porównaniu z rokiem poprzednim w 2016 roku nastąpił wzrost liczby wychowanków korzystających z tej formy pomocy co przedstawia poniższy wykres.

Ilość osób w mieszkaniu chronionym w poszczególnych latach

9. PUNKT INTERENCJI KRYZYSOWEJ

Punkt Interwencji Kryzysowej działający w strukturach **Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach** został powołany na podstawie Uchwały Nr 116/2015 Zarządu Powiatu Chojnickiego z dnia 15.09.2015 roku.

Z jego usług **bezpłatnie** mogli skorzystać **wszyscy mieszkańcy powiatu chojnickiego**.

Pomoc udzielana przez Punkt Interwencji Kryzysowej obejmowała:

- 1) Konsultacje i wsparcie psychologiczne
- 2) Konsultacje i wsparcie zwłaszcza dla dzieci i młodzieży
- 3) Doraźną pomoc w nagłych sytuacjach kryzysowych: porady, konsultacje, wsparcie psychologiczne dla osób poszkodowanych i członków ich rodzin
- 4) Porady prawne w podstawowym zakresie
- 5) Pomoc w zakresie redagowania pism procesowych
- 6) Uzyskania informacji o przysługujących prawach i uprawnieniach
- 7) Pokierowanie do odpowiednich instytucji i organów

W ramach **Punktu Interwencji Kryzysowej** PCPR współpracuje ze **Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie** w Tucholi w zakresie zabezpieczenia bezpłatnego pobytu poza miejscem zamieszkania dla ofiar przemocy.

W roku 2016 ze wsparcia **Punktu Interwencji Kryzysowej** skorzystało 10 mieszkańców powiatu chojnickiego, w tym opieką psychologiczną objęto 3 osoby a prawną 7 osób.

10. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie

Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie w powiecie chojnickim realizowany był przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach w okresie od 11.08.2016r. do 15.12.2016r. Program rozpoczęło 7 sprawców przemocy w rodzinie, którzy zgłosili się do programu dobrowolnie. Program ostatecznie ukończyło 5 uczestników.

Realizowany program obejmował 26 spotkań (w tym 2 spotkania indywidualne i 24 spotkania grupowe). Spotkania indywidualne trwały 1 godzinę zegarową, natomiast każde spotkanie grupowe trwało 3 godziny zegarowe. Łącznie uczestnicy programu

uczestniczyli w 72 godzinach zajęć. Zajęcia odbywały się wraz w tygodniu w godzinach od 16:00 do 19:00.

Program skoncentrowano wokół następujących elementów:

- 1) edukacji – dostarczeniu uczestnikom informacji, które pomogą im zrozumieć dynamikę przemocy,
- 2) rozpoznawaniu i zmianie systemu przekonań i postaw osobistych, stworzeniu okazji do badania osobistego systemu przekonań które inicjują i wzmacniają stosowanie przemocy,
- 3) zmian behawioralnych – poznawczych – dania możliwości ćwiczenia nowych i konstruktywnych form myślenia i reagowania służących kontroli szkodliwych zachowań.

Zajęcia te miały na celu:

- uświadomienie sprawcy - czym jest przemoc
- powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym jej stosowaniem,
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- rozpoznanie przez sprawcę sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe,
- opracowanie „planu bezpieczeństwa” zapobiegającego użyciu siły i przemocy
- nabycie nowych umiejętności komunikacyjnych służących rozwiązywaniu konfliktów, sporów w rodzinie bez użycia przemocy,
- naukę umiejętności konstruktywnego wyrażania emocji wobec dzieci,
- naukę korzystania z pomocy innych poprzez uzyskiwanie informacji o możliwości pomocy terapeutycznej

Cele te zostały zrealizowane i osiągnięte. Uczestnicy zajęć otrzymali wiedzę na temat tego, czym jest przemoc i jakie są jej formy. Pracowali nad uzyskaniem świadomości własnych zachowań przemocowych.

Uczyli się rozpoznawać i nazywać sygnały ostrzegawcze zapowiadające zachowania przemocowe. Każdy z uczestników pracował nad przygotowaniem indywidualnego „planu bezpieczeństwa” mającego zapobiegać użyciu siły i przemocy w przyszłości. Poznali i uczyli się nowych umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie bez użycia siły i przemocy oraz partnerskiego układania stosunków w

związku i w rodzinie. Otrzymali odpowiednią wiedzę i uczyli się konstruktywnego – wolnego od agresji – wyrażania trudnych uczuć

Wiele czasu zajęła praca nad rozpoznawaniem własnych zachowań przemocowych, wypracowaniem mechanizmów samokontroli oraz edukacja dotycząca wychowywania dzieci bez użycia przemocy oraz przestrzegania norm prawnych i społecznych odnoszących się do relacji między ludźmi oraz konsekwencji ich naruszenia.

Program prowadzono w oparciu o „The Duluth Model” (Program interwencyjny dla sprawców nadużyć w rodzinie). Zajęcia prowadzone były przez mężczyznę i kobietę.

Podstawowe treści edukacyjne (bloki tematyczne) zawarte w realizowanym programie.:

1. nie używanie przemocy,
2. nie zastraszanie zachowania,
3. szacunek,
4. zaufanie i wsparcie
5. szczerłość i odpowiedzialność,
6. szacunek seksualny,
7. partnerstwo,
8. negocjacje i sprawiedliwość

Monitoring programu opierał się na:

- przeprowadzeniu ankiety końcowej dotyczącej postaw wobec przemocy po zakończeniu działań korekcyjno – edukacyjnych,
- monitorowaniu sytuacji rodzin sprawców przemocy w rodzinie - informacje uzyskane z ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodzin,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym w sytuacji gdy sprawca posiadał aktywną niebieską kartę.

Poza tym prowadzone były działania promujące program, PCPR kontaktowało się z zespołem kuratorów, zespołami interdyscyplinarnymi oraz ośrodkami pomocy społecznej powiatu chojnickiego.

11. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu Powiatu Chojnickiego

W roku sprawozdawczym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach organizowało **szkolenia** adresowane do pracowników pomocy społecznej:

- dnia 25.11.2016r. odbyło się w centrum Edukacyjno - Wdrożeniowym w Chojnicach szkolenie pn.: „Zasady udzielania pierwszej pomocy”, w którym udział wzięło **32** osoby. Realizatorem szkolenia było Biuro Kompleksowej Obsługi Firm J&J s.c. w Malborku. Szkolenie było bezpłatne.
- dnia 28.11.2016r. odbyło się w Centrum Edukacyjno - Wdrożeniowym w Chojnicach szkolenie pn.: „Rola rodziców zastępczych w procesie adopcji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej”, w którym udział wzięło **5** pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach . Realizatorem szkolenia był Pomorski Ośrodek Adopcyjny w Gdańsku. Szkolenie było bezpłatne.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach w 2016 r. koordynowało organizowane przez Komendę Wojewódzką Policji w Gdańsku szkolenie w zakresie postępowania w sytuacji kryzysowej mające na celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu chojnickiego. odbyły się dwa szkolenia 22.06.2016r. oraz 7. 12.2016r. w których łącznie wzięło udział **28** osób. Szkolenie prowadzone było przez funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku oraz psychologa policyjnego.

12. System Pomost Std oraz Świadczenia Rodzinne w jednostkach pomocy społecznej powiatu chojnickiego

POMOST Std

Pomost Std (Standard) jest systemem informatycznym przeznaczonym dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i wspomagającym je w realizacji zadań gminy i powiatu, wynikających z ustawy o pomocy społecznej i towarzyszących aktów prawnych.

Podstawowym zadaniem oprogramowania jest wsparcie procesu decyzyjnego w ośrodku oraz procesu realizacji wynikających z decyzji świadczeń. Wspomaganie to odbywa się dzięki, m.in.:

- obsłudze beneficjentów pomocy społecznej opartej na teczkach i dokumentach, co pozwala na dokładne odwzorowanie w systemie informatycznym papierowej dokumentacji ośrodka, a także umożliwia rejestrację dokumentów takich, jak wnioski, wywiady, decyzje i inne w jednym oknie – Teczki Rodziny
- obsłudze wszystkich rodzajów decyzji z uwzględnieniem procesu odwoławczego, przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego
- podpowiedzi przysługujących kwot świadczeń na podstawie danych zarejestrowanych wcześniej w postaci wywiadu środowiskowego
- generowaniu list wypłat świadczeń pieniężnych z opcją przelewów bankowych, przekazów pocztowych,
- systemowi raportów umożliwiających kontrolę zaplanowanych i wypłaconych / zrealizowanych świadczeń i innych kluczowych dla pracowników ośrodka informacji
- automatycznemu generowaniu na podstawie zarejestrowanych danych i przygotowanych w systemie algorytmów sprawozdań sprawozdawczości statystycznej wymaganej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

System zapewnia wygodę obsługi przez użytkownika, dzięki, m.in.:

- automatycznej aktualizacji polegającej na informowaniu użytkownika o pojawieniu się nowej wersji aplikacji, automatycznemu pobraniu wersji z wykorzystaniem Internetu i zaplanowaniu jej instalacji
- konfigurowaniu ról i uprawnień poszczególnych użytkowników, personalizacji ustawień w oknach systemu
- konfigurowaniu treści podstaw prawnych i uzasadnień dla decyzji administracyjnych oraz szablonów wydruków, obejmujących nie tylko decyzje, ale także listy wypłat, dokumenty rozliczeniowe i inne

System POMOST Std zapewnia ochronę danych osobowych zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych oraz jest dostosowany do wymagań wynikających z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

Świadczenia Rodzinne oraz Fundusz Alimentacyjny.

Oprogramowanie do obsługi świadczeń jest systemem informatycznym mającym za zadanie wspierać i usprawniać pracę użytkowników w realizacji zapisów Ustaw dotyczących: Świadczeniach Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnym, Stypendiów Socjalnych, Dodatków Mieszkaniowych, Windykacji należności, a także na poziomie województwa przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Wspomaganie użytkownika:

- Po rejestracji wniosków automatycznie jest tworzona decyzja z weryfikacją danych na zgodności z obowiązującymi przepisami,
- Zbieranie informacji określonych w ustawach, niezbędnych do podjęcia właściwej decyzji,
- Szybki dostęp do dowolnych danych zgromadzonych w systemie,
- Wsparcie we wprowadzaniu danych w oparciu o dane już zgromadzone,
- Bieżąco prowadzona adaptacja systemu do zmian wymogów prawnych (w zakresie ustaw), aktualnych Wymagań Homologacyjnych, potrzeb użytkowników oraz do zmian technologicznych,

Elastyczność:

- System posiada szeroką gamę parametrów konfiguracyjnych umożliwiających dopasowanie go do wymagań, podyktowanych wielkością jednostki organizacyjnej,
- Możliwość korzystania ze wszystkich funkcji dostępnych w aplikacji lub dostęp tylko do ograniczonych czynności określonych przez administratora aplikacji,
- Rozbudowany mechanizm tworzenia szablonów wydruków zarówno decyzji, jak i list wypłat,
- Bogaty wybór zestawień i raportów konfigurowanych przez Użytkownika,

System zapewnia ochronę danych osobowych zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych. Realizuje również wymagania wynikające z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

SEPI

Pod koniec 2013r. została uruchomiona Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna (SEPI) integrująca Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach z ośrodkami pomocy społecznej znajdującymi się na terenie powiatu chojnickiego.

Platforma SEPI to kompleksowe rozwiązanie informatyczne umożliwiające podmiotom administracji publicznej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji.

SEPI umożliwia między innymi składanie wniosków i zaświadczeń podpisywanych kwalifikowanym podpisem elektronicznym oraz wymianę danych pomiędzy Urzędem Pracy użytkującym oprogramowanie SyriuszStd a ośrodkami pomocy społecznej użytkującym oprogramowanie Pomost Std i Świadczenia Rodzinne.

Zakres wykorzystania systemów Pomost Std oraz Świadczenia Rodzinne w Ośrodkach Pomocy Społecznej w powiecie chojnickim

Stan na dzień 31.12.2016r.

I. Oprogramowanie wykorzystywane w ośrodkach pomocy społecznej:

- PCPR w Chojnicach – Pomost Std (Pomoc Społeczna + Piecza Zastępcza)
- MOPS w Chojnicach – Pomost Std, Świadczenia Rodzinne, Fundusz Alimentacyjny, Windykacje
- GOPS w Chojnicach - Pomost Std, Świadczenia Rodzinne, Fundusz Alimentacyjny, Windykacje
- MGOPS w Brusach - Pomost Std, Świadczenia Rodzinne, Fundusz Alimentacyjny, Windykacje
- MGOPS w Czersku - Pomost Std, Świadczenia Rodzinne, Fundusz Alimentacyjny, Windykacje
- GOPS w Konarzynie - Pomost Std, Świadczenia Rodzinne, Fundusz Alimentacyjny, Windykacje

II. Stan instalacji PomostSTD w ośrodkach pomocy społecznej:

- PCPR w Chojnicach – sieciowa, 6 stanowisk roboczych
- MOPS w Chojnicach – sieciowa, 21 stanowisk roboczych
- GOPS w Chojnicach - sieciowa, 12 stanowisk roboczych
- MGOPS w Brusach - sieciowa, 6 stanowisk roboczych
- MGOPS w Czersku - sieciowa, 12 stanowisk roboczych
- GOPS w Konarzynach - sieciowa, 3 stanowiska robocze

III. Stan instalacji OU ŚWIADCZENIA RODZINNE w ośrodkach pomocy społecznej:

- MOPS w Chojnicach – sieciowa, 8 stanowisk roboczych
- GOPS w Chojnicach - sieciowa, 5 stanowisk roboczych
- MGOPS w Brusach - sieciowa, 4 stanowisk roboczych
- MGOPS w Czersku - sieciowa, 6 stanowisk roboczych
- GOPS w Konarzynach - sieciowa, 3 stanowiska robocze

IV. Szczegóły instalacji sieciowej baz danych Pomost Std i Świadczenia Rodzinne w ośrodkach pomocy społecznej:

- PCPR w Chojnicach – Linux Fedora 24 Server (64bit)
- MOPS w Chojnicach – Linux Fedora 21 Server (64bit)
- GOPS w Chojnicach - Linux Fedora 21 Server (64bit)
- MGOPS w Brusach - Linux Fedora 21 Server (64bit)
- MGOPS w Czersku - Linux Fedora 21 Server (64bit)
- GOPS w Konarzynach - Linux Fedora 21 Server (64bit)

V. Wersja aplikacji:

- PCPR w Chojnicach – Pomost Std 3-9.0
- MOPS w Chojnicach – Pomost Std 3-9.0, Świadczenia Rodzinne 2-2.4
- GOPS w Chojnicach - Pomost Std 3-9.0, Świadczenia Rodzinne 2-2.4
- MGOPS w Brusach - Pomost Std 3-9.0, Świadczenia Rodzinne 2-2.4
- MGOPS w Czersku - Pomost Std 3-9.0, Świadczenia Rodzinne 2-2.4
- GOPS w Konarzynach - Pomost Std 3-9.0, Świadczenia Rodzinne 2-2.4

Emp@tia

W ramach projektu Emp@tia wszystkie jednostki terenowe realizujące zadania w obszarze pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych zostały podłączone do Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego.

Dodatkowo ośrodki pomocy społecznej otrzymały Terminale Mobilne Emp@tia umożliwiające realizację wywiadów środowiskowych w trybie elektronicznym.

Systemy dziedziczne w JOPS po podłączeniu do CSIZS (Pomost Std oraz Świadczenia Rodzinne) umożliwiają weryfikację:

- tożsamości osoby w Centralnej Bazie Beneficjentów
- pobierania świadczeń w innych Jednostkach Terenowych
- danych osobowych w rejestrze PESEL
- niepełnosprawności w systemie EKSMOoN
- danych o bezrobociu w Aplikacji Centralnej Rynku Pracy
- danych o dochodach w systemie informatycznym Ministerstwa Finansów
- danych o ubezpieczeniu w systemie ZUS
- danych o firmie w systemie CEIDG

Uruchomiony został również portal informacyjno-usługowy Emp@tia - <https://empatia.mpips.gov.pl> adresowany przede wszystkim do osób i rodzin korzystających ze świadczeń socjalnych oferowanych przez państwo.

Portal Emp@tia w jednym miejscu gromadzi kompletne i aktualne informacje pozwalające skutecznie skorzystać z oferowanych przez państwo polskie świadczeń socjalnych i ewentualnie o nie zawniekskować (do złożenia wniosku w postaci elektronicznej wymagane jest posiadanie certyfikatu kwalifikowanego lub profilu zaufanego w systemie ePUAP).

W sekcji Dla Urzędników portalu znajdują się również informacje przydatne dla pracowników JOPS, między innymi:

- informacje o polskim systemie pomocy społecznej,
- bieżące informacje dotyczące zmian prawnych

- informacje dotyczące realizacji spraw związanych ze świadczeniami rodzinnymi, świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, opieką nad dzieckiem do lat 3, wspieraniem rodziny i systemem pieczy zastępczej oraz adopcją
- informacje o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w Unii Europejskiej
- informacje na temat postępowania orzeczniczego o niepełnosprawności
- informacje dotyczące systemów teleinformatycznych, z których Państwo korzystają

Loginy i hasła umożliwiające dostęp do portalu Emp@tia dla pracowników zostaną udostępnione do końca lutego 2016 r.

Od 1 kwietnia 2016 r. w ramach programu "Rodzina 500 plus" w systemach dziedzinowych możliwa jest realizacja Świadczenia Wychowawczego (Świadczenia Rodzinne) oraz przyznawania i wypłaty dodatku wychowawczego w wysokości 500 zł na każde dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka (Pomost Std - Piecza Zastępcza).

13. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW

ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W CHOJNICACH

Przed powstaniem Powiatowego Zespołu w Chojnicach mieszkańcy naszego powiatu korzystali z usług zespołu w Bydgoszczy (1997-1998 r.) a po reformie administracyjnej z zespołu w Słupsku (1999 r.). Ze względu na utrudniony dostęp do w/w zespołu, Starosta Chojnicki powołał Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Chojnicach – zarządzeniem nr 26/99 z dnia 23 grudnia 1999 r. Początkowo naszą siedzibę mieliśmy w budynku starostwa a od kwietnia 2000 roku otrzymaliśmy pomieszczenia w budynku Powiatowego Urzędu Pracy. Od dnia 28 września 2011 roku znajdujemy się na ulicy Piłsudskiego 30 w Chojnicach – „Białe Młyny”.

Od lipca 2002 roku zmieniono nazwę zespołu na **Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności**, ze względu na orzecznictwo dla osób przed 16 rokiem życia. Obszarem działania zespołu jest teren POWIATU CHOJNICKIEGO.

Aktualnie, aby otrzymać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności dotyczące spraw poza rentowych, należy złożyć wniosek oraz zaświadczenie lekarskie i inne dokumenty medyczne w Powiatowym Zespole w Chojnicach.

W skład Powiatowego Zespołu wchodzi:

- przewodniczący,
- sekretarz,
- lekarze,
- psychologowie,
- doradcy zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- pedagodzy,

Wszystkie osoby należące do zespołu posiadają zaświadczenia wydane przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej lub Wojewodę Pomorskiego uprawniające do orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami.

Dane dotyczące osób po 16-tym roku życia

W 2016 roku zostało przyjętych **1951** wniosków w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W porównaniu z poprzednimi latami : w 2015 roku - było **2647** wniosków, a w 2014 - **2439**.

Wydano ogółem **2156** orzeczeń.

W tym:

- **2008** z określeniem stopnia niepełnosprawności,
- **107** o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- **41** o nie zaliczeniu do żadnego stopnia niepełnosprawności.

W roku 2015 wydano ogółem **2549** orzeczeń, a w 2014 – **2213**.

Dane dotyczące osób przed 16-tym rokiem życia

W 2016 roku zostało przyjętych **541** wniosków w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności. W roku 2015 złożono **572** wniosków, a w 2014 – **613**.

Wydano ogółem **552** orzeczeń.

W tym:

- **439** orzeczeń zaliczających do osób niepełnosprawnych,
- **5** o odmowie ustalenia niepełnosprawności,
- **108** o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawności.

W roku 2015 wydano ogółem **570** orzeczeń, a w 2014 – **617**.

W roku **2016** wydano **1375** legitymacji dla osób niepełnosprawnych

W tym dla osób:

- przed 16-tym rokiem życia – **254**

- po 16-tym roku życia – **1121**

W latach poprzednich, tj. 2015 roku wydano ogółem **1320** legitymacji dla osób niepełnosprawnych, a w 2014 – **1389**.

Od dnia 1 lipca 2014 r., na mocy przepisów ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1446), **zmianie ulegają zasady wydawania kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.**

Od dnia 1 lipca 2014 roku **organem wydającym kartę parkingową staje się przewodniczący powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu osoby niepełnosprawnej w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych lub siedzibę placówki.**

W roku **2016** zostało przyjętych **381** wniosków w sprawie wydania kart parkingowych, w 2015 roku **1248**, a w 2014 roku - **227**.

W roku **2016** wydano **400** kart parkingowych, a w 2015 roku – **1245** i 2014 - **226**.

14. Postulaty

- Istnieje konieczność utworzenia pomieszczenia na potrzeby funkcjonowania Punktu Interwencji Kryzysowej oraz poradnictwa specjalistycznego dla rodzin zastępczych. Obecnie Jeden pokój wykorzystywany jest przez czterech specjalistów i często ich dyżury nakładają się na siebie co powoduje, że zmuszeni są poszukiwać wolnych pokoi, korzystając z sali konferencyjnej lub korytarza.
- Zatrudnienie dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w celu objęcia ich wsparciem kolejnych 30 rodzin zastępczych.
- Podjęcie działań w celu utworzenia na terenie powiatu chojnickiego rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego przygotowanej do interwencyjnego przyjmowania dzieci starszych, tj. po 10 r. życia
- Podjęcie działań w celu utworzenia na terenie powiatu chojnickiego placówki opiekuńczo - wychowawczej, dzięki czemu dzieci z naszego powiatu nie będą umieszczane w innych powiatach oraz która jest w stanie przyjąć interwencyjnie dziecko o każdej porze, przynajmniej na czas wyjaśnienia sytuacji prawnej, rodzinnej małoletniego.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Chojnicach
mgr Andrzej Gasiorowski

Spis treści

1. Wstęp	1
2. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	2-3
2.1 Rehabilitacja społeczna	3-12
2.2 Rehabilitacja zawodowa	12-13
3. Programy PFRON wspierające rehabilitację zawodową i społeczną	13
3.1 Program wyrównywania różnic między regionami III	13-15
3.2 Pilotażowy Program celowy: „Aktywny Samorząd”	15-17
4. Dom Pomocy Społecznej w Chojnicach	17-19
5. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza	20-26
6. Kontrole w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka	26-27
7. Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	27-29
8. Mieszkanie chronione	29
9. Punkt Interwencji Kryzysowej	30
10. Program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie	30-32
11. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu Powiatu Chojnickiego	33
12. System Pomost Std oraz Świadczenia Rodzinne w jednostkach pomocy społecznej powiatu chojnickiego	33-39
13. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W CHOJNICACH	39-41
14. Postulaty	42
15. Spis treści	43